

خلاصه نتایج طرح آمارگیری کشتار دام کشتارگاه‌های کشور

فروردین ۱۴۰۴

مقدمه

جمع‌آوری و انتشار آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، یکی از فعالیت‌های جاری مرکز آمار ایران است که از سال ۱۳۴۷ تا کنون ادامه دارد. اطلاعات آماری که از این طریق در اختیار برنامه‌ریزان، مسئولان اجرایی و محققان کشور قرار می‌گیرد، هرگاه با سایر اطلاعات موجود در زمینه توزیع جغرافیایی جمعیت کشور، واردات و صادرات و کشتار غیر رسمی تلفیق شود، از دیدگاه‌های زیر می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد:

۱. محاسبه عرضه سرانه گوشت قرمز به‌عنوان یکی از شاخص‌های وضعیت اجتماعی و اقتصادی؛
۲. تخمین برخی از اقلام آماری مرتبط با کشتار دام، از قبیل پوست، روده، کله، پاچه و اندرونه؛
۳. تغییرات میانگین وزن لاشه، به‌عنوان شاخصی برای شناخت وضع مراتع کشور؛
۴. برنامه‌ریزی برای واردات احتمالی گوشت و توزیع صحیح آن در کشور.

از ویژگی‌های مهم آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، استمرار و سرعت اجرای مراحل جمع‌آوری و استخراج آن است که در نتیجه می‌توان به‌سرعت و در فاصله‌های زمانی کوتاه از اطلاعات حاصل برای برنامه‌ریزی استفاده کرد.

در استفاده از آمارهای این گزارش لازم است نکات زیر، مورد توجه قرار گیرند:

- ا) این آمار، شامل اطلاعات مربوط به کشتار دام در مناطق روستایی خارج از پوشش شبکه دامپزشکی نمی‌شود.
- ب) آمار ارائه‌شده فاقد اطلاعات مربوط به ذبح غیر مجاز در شهرها است.
- پ) کشتارگاه‌های مجاز بخش خصوصی نیز در این آمارگیری منظور شده‌اند.

آمار کشتار دام در فروردین ۱۴۰۴

- مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه فروردین، بر حسب وزن لاشه‌های کشتار شده ۳۴۰۷۵۴ تن بوده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گوسفند و بره ذبح‌شده در ماه فروردین، ۵۴۵ هزار لاشه به وزن ۱۱۳۲۹ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۵۰۳ هزار لاشه به وزن ۱۰۱۷۹ تن بوده است. استان خراسان رضوی با ۱۰۱ هزار لاشه با وزن ۲۸۸۶ بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف بز و بزغاله ذبح‌شده در ماه فروردین، ۱۱۴ هزار لاشه به وزن ۱۰۷۸۷ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۱۴ هزار لاشه به وزن ۱۰۷۷۷ تن بوده است. استان اصفهان با ۲۳ هزار لاشه بیش‌ترین تعداد و استان فارس با ۳۴۹ تن بیش‌ترین وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو و گوساله ذبح‌شده در ماه فروردین، ۹۲ هزار لاشه به وزن ۲۰۸۳۳ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۷۸ هزار لاشه به وزن ۱۶۸۲۵ تن بوده است. استان تهران با ۱۲ هزار لاشه بیش‌ترین تعداد و استان خراسان رضوی با ۲۳۵۷ تن بیش‌ترین وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاومیش و بچه‌گاومیش ذبح‌شده در ماه فروردین، ۲۰۴۵۸ لاشه به وزن ۴۹۷ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۸۷۸ لاشه به وزن ۳۷۵ تن بوده است. استان خوزستان با ۱۳۵۱ لاشه به وزن ۲۷۰ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف شتر و بچه‌شتر ذبح‌شده در ماه فروردین، ۱۰۵۱۷ لاشه به وزن ۳۰۸ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۲۰۳۷ لاشه به وزن ۳۸۴ تن بوده است. استان سیستان و بلوچستان با ۳۰۹ لاشه به وزن ۶۵ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- در ماه فروردین، متوسط وزن یک لاشه گوسفند و بره ۲۰/۷۹ کیلوگرم، بز و بزغاله ۱۵/۶۹ کیلوگرم، گاو و گوساله ۲۲۷/۴۸ کیلوگرم، گاومیش و بچه‌گاومیش ۲۰۲/۰۴ کیلوگرم، و شتر و بچه‌شتر ۲۰۲/۹۱ کیلوگرم بوده است.

مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در فروردین ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل (اسفند ۱۴۰۳) در حدود ۱۶ درصد کاهش داشته است. همچنین مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در فروردین ۱۴۰۴ با ماه مشابه سال ۱۴۰۳، نشان‌دهنده افزایش ۱۸ درصدی مقدار تولید گوشت قرمز است. مقدار تولید گوشت در فروردین ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال ۱۴۰۳ برای گوسفند و بره ۱۱ درصد، برای گاو و گوساله ۲۴ درصد، برای گاومیش و بچه‌گاومیش ۳۳ درصد افزایش و برای شتر و بچه‌شتر ۲۰ درصد کاهش و همچنین برای بز و بزغاله تغییر اندکی داشته است.

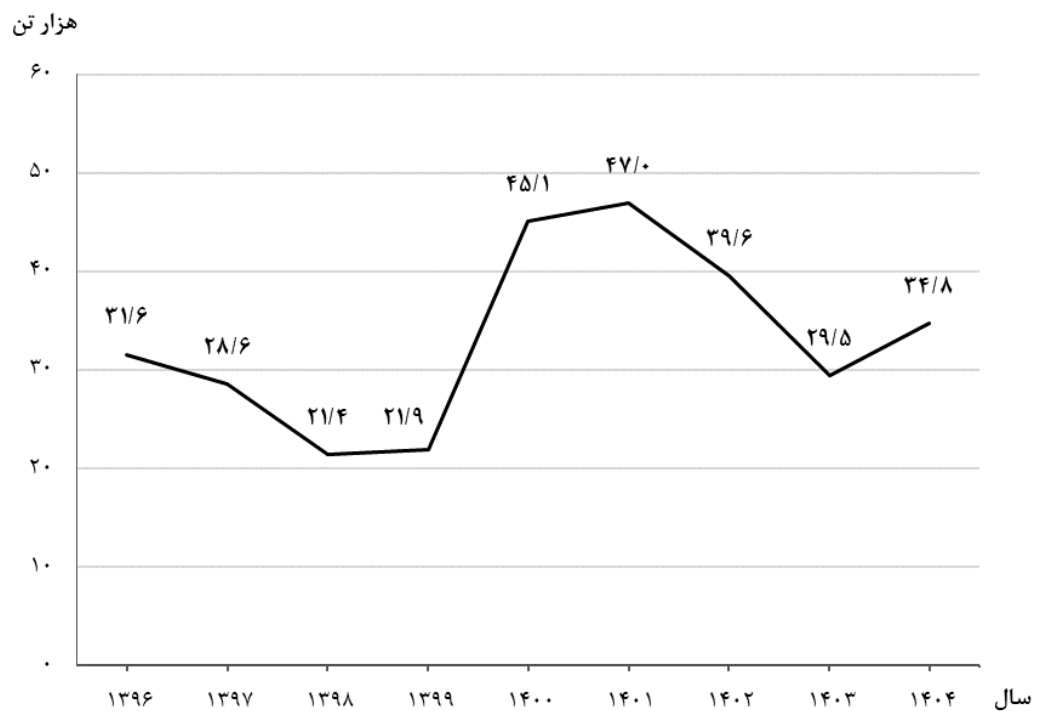
بررسی نتایج حاصل از سایر طرح‌های آمارگیری در زیربخش دام نشان می‌دهد که بخشی از کشتار دام، به‌ویژه دام سبک، در خارج از کشتارگاه‌های رسمی انجام می‌شود، که آمار مربوط به این نوع کشتار در گزارش حاضر لحاظ نشده است.

جدول ۱- تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه فروردین ۱۴۰۴ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل

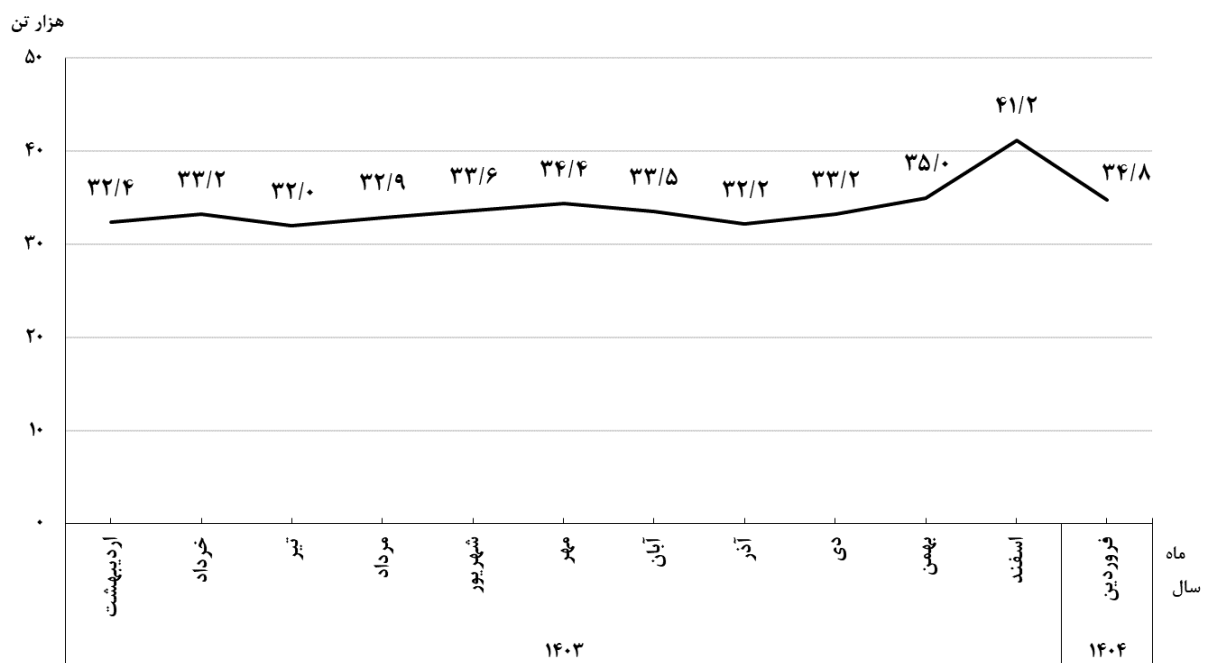
دوره زمانی	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه‌گاو میش	شتر و بچه‌شتر
فروردین ۱۴۰۳	۵۰۳۳۵۰	۱۱۴۴۲۵	۷۷۷۴۱	۱۸۷۸	۲۰۳۷
فروردین ۱۴۰۴	۵۴۴۹۴۴	۱۱۳۹۳۵	۹۱۵۸۱	۲۴۵۸	۱۵۱۷
تغییر	۸٪	-۰/۴۲٪	۱۸٪	۳۱٪	-۲۶٪

جدول ۲- وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه فروردین ۱۴۰۴ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل (تن)

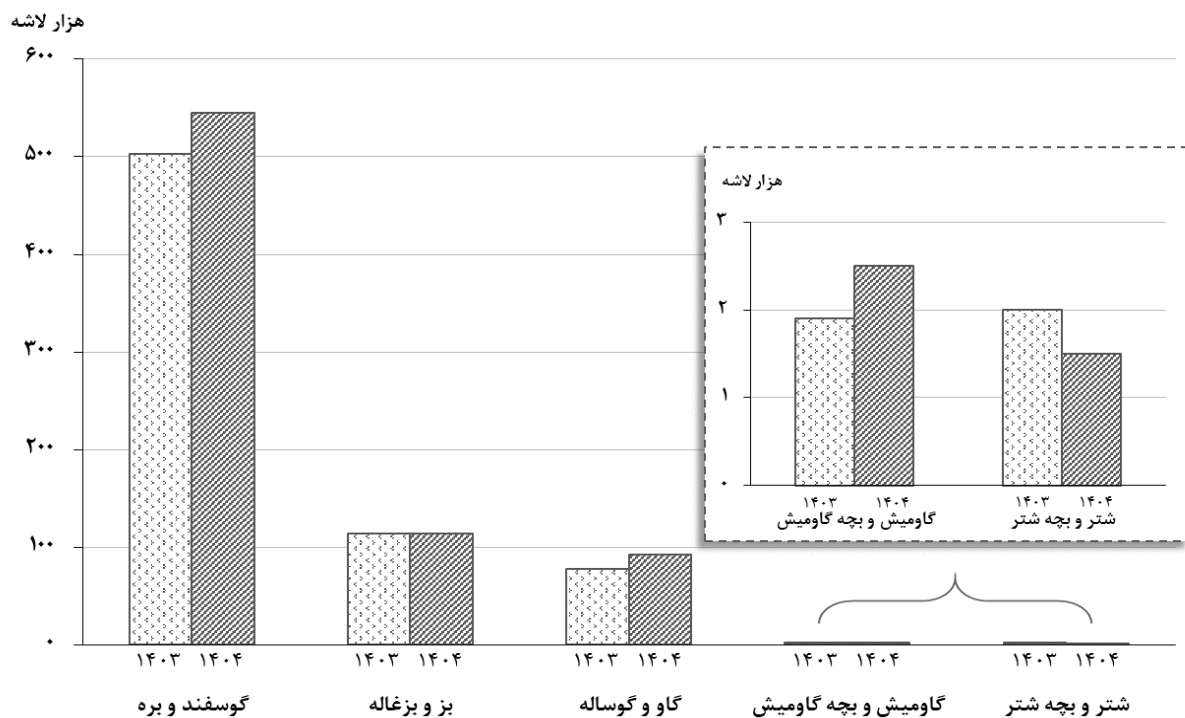
دوره زمانی	جمع	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه‌گاو میش	شتر و بچه‌شتر
فروردین ۱۴۰۳	۲۹۵۴۰	۱۰۱۷۹	۱۰۷۷۷	۱۶۸۲۵	۳۷۵	۳۸۴
فروردین ۱۴۰۴	۳۴۰۷۵۴	۱۱۳۲۹	۱۰۷۸۷	۲۰۸۳۳	۴۹۷	۳۰۸
تغییر	۱۸٪	۱۱٪	۰/۵۶٪	۲۴٪	۳۳٪	-۲۰٪

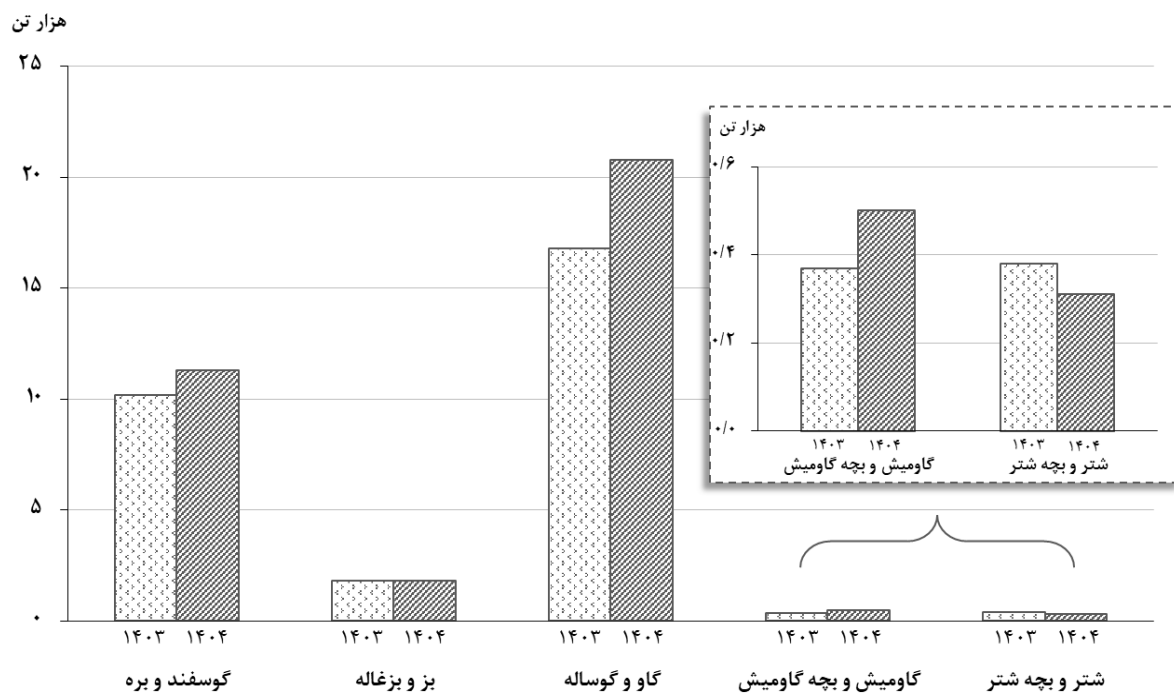
شکل ۱- روند تغییرات عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه فروردین سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۴

شکل ۲- روند تغییرات ماهانه عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ۱۲ ماه اخیر

شکل ۳- مقایسه تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در فروردین ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴

شکل ۴- مقایسه وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در فروردین ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴